

KARIN SLAUGHTER

Veroordeeld

Vertaald door Ineke Lenting

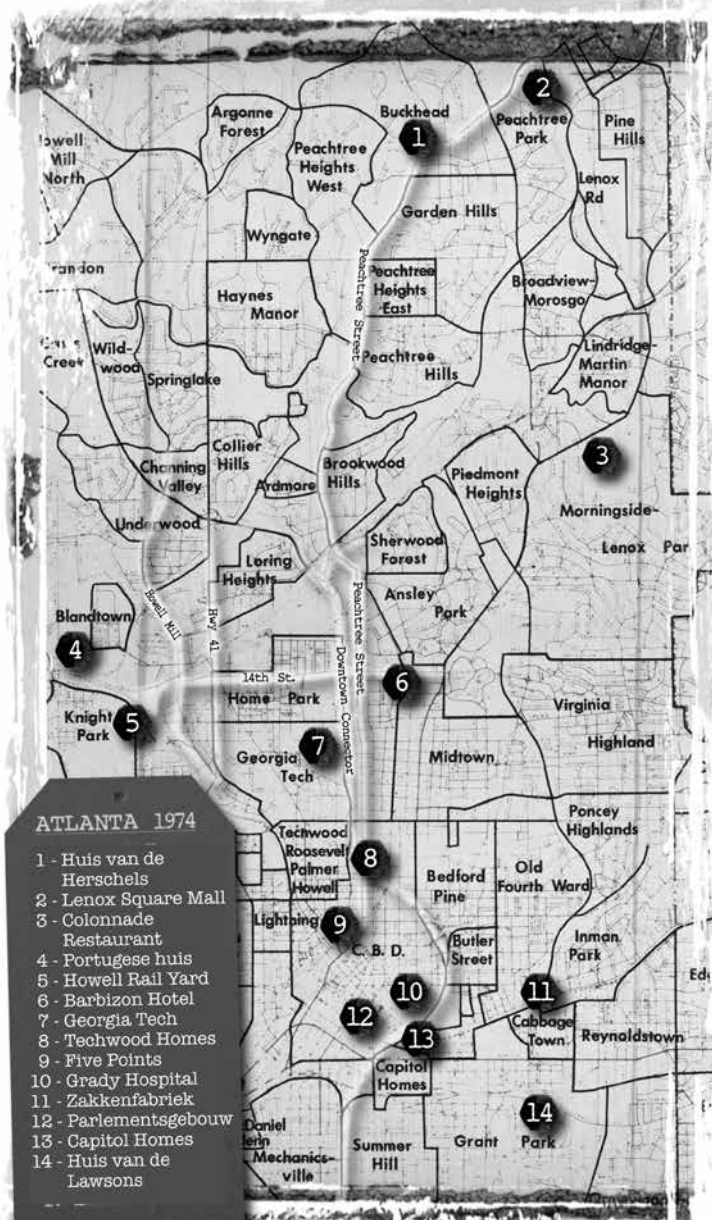
2014

DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

Voor Géa Thuis

Al wat ik brengen kan vandaag –
Dit, en mijn hart erbij –
Dit, en mijn hart, en 't akkerland –
Het weiland wijd en zijd –
Tel zelf – als ik vergeten zou
Dat één de som benoemt –
Dit, en mijn hart, en elke Bij
Die in de Klaver woont.

– EMILY DICKINSON (vertaling Peter Verstegen,
Verzamelde gedichten, Van Oorschot, 2011)

ATLANTA 1974

- 1 - Huis van de Herschels
- 2 - Lenox Square Mall
- 3 - Colonnade Restaurant
- 4 - Portugese huis
- 5 - Howell Rail Yard
- 6 - Barbizon Hotel
- 7 - Georgia Tech
- 8 - Techwood Homes
- 9 - Five Points
- 10 - Grady Hospital
- 11 - Zakkenfabriek
- 12 - Parlementsgebouw
- 13 - Capitol Homes
- 14 - Huis van de Lawsons

November 1974

PROLOOG

Het werd dag boven Peachtree Street. De zon sneed door het centrum, scheerde langs de bouwkranen die straks weer in de aarde zouden duiken om er wolkenkrabbers, hotels en congressentra uit omhoog te trekken. Vorst legde spinrag over de parken. Mist zweefde door de straten. Langzaam rechtten bomen hun rug. De stad stootte haar vochtige, rottende vlees het novemberlicht in.

Het enige geluid was dat van voetstappen.

Zwaar gedreun weergalmde tussen de gebouwen toen Jimmy Lawson op zijn politielaarzen over de straat denderde. Zweet gutste van hem af. Zijn linker knie dreigde het te be-
geven. Zijn lijf was een symfonie van pijn. Elke spier was een aangeslagen pianosnaar. Zijn kiezen knarsten als een schuur-
blok. Hij had een hart als een kleine trom.

Het zwarte granieten Equitable Building wierp een vierkante schaduw toen Jimmy Pryor Street overstak. Hoeveel straten was hij al gepasseerd? Hoeveel moest hij nog?

Don Wesley hing als een zak meel over zijn schouder. De brandweergreep. Moeilijker dan het leek. Jimmy's schouder stond in lichterlaaie. Zijn ruggengraat boorde zich in zijn stuit-
been. Zijn arm trilde, zoveel moeite kostte het hem om Dons benen tegen zijn borst te klemmen. Misschien was Don al dood. Hij bewoog niet. Alleen zijn hoofd sloeg tegen de onderkant van Jimmy's rug terwijl hij over Edgewood Avenue racete, sneller dan hij ooit met de bal over het veld was gescheurd. Hij wist niet of het Dons bloed of zijn eigen zweet was dat langs de achterkant van zijn benen stroomde en plasjes in zijn laarzen vormde.

Dit overleefde hij niet. Onmogelijk dat een man dit overleefde.

Het pistool was tersluiks om de hoek verschenen. Jimmy had het langs de rand van de betonnen muur zien glijden. Vanaf de punt van de loop stak de scherpe tand van de korrel omhoog. Een Raven MP-25. Een verwijderbaar magazijn met zes patronen, herladende afsluiter, semiautomatisch. De klassieke *Saturday night special*. Vijfentwintig dollar op elke straathoek in het getto.

Zoveel was het leven van zijn collega dus waard geweest. Vijfentwintig dollar.

Jimmy struikelde toen hij langs First Atlanta Bank rende. Zijn linkerknie raakte bijna het asfalt. Alleen angst en adrenaline voorkwamen een val. Beelden flitsten als veelkleurig vuurwerk door zijn hoofd: een rode overhemdsmouw opgestroopt rond een geelgouden polshorloge. Een zwarte handschoen om de witte, parelmoeren handgreep. Door de opkomende zon baadde het donkere staal van het wapen in een blauwig licht. Het leek ongerijmd dat iets zwarts kon glanzen, maar het wapen had praktisch gegloeid.

En toen had de vinger de trekker overgehaald.

Jimmy wist hoe een wapen werkte. De slede van de 25 was al in de voorste stand en er zat een patroon in de kamer. De trekker activeerde de slagpin. De slagpin raakte het slaghoedje. Het slaghoedje ontstak het kruit. De kogel vloog uit de loop. De huls floepte uit het hulzengat.

Dons hoofd explodeerde.

Moeiteloos dook het beeld weer in Jimmy's hoofd op. Het geweld stond op zijn netvlies gegrift, vormde de achtergrond telkens als hij met zijn ogen knipperde. Jimmy keek naar Don, toen keek hij naar het pistool, en het volgende moment zag hij dat de zijkant van Dons gezicht helemaal verwrongen was en de kleur en structuur van een rot stuk fruit had aangenomen.

Klik-klik.

Het wapen blokkeerde. Anders had Jimmy nu niet over straat gerend. Dan zou hij op zijn buik naast Don in een steeg hebben gelegen, met condooms, peuken en naalden aan hun huid geplakt.

Gilmer Street. Courtland. Piedmont. Nog drie straten. Zo lang hield zijn knie het wel.

Jimmy had nooit in de loop gekeken van een wapen dat werd afgeschoten. De flits was een explosie van sterrenlicht: miljoenen speldenprikjes zon die de donkere steeg verlichtten. Zijn trommelvliezen galmden van de knal. Zijn ogen deden pijn van het cordiet. Tegelijkertijd voelde hij iets tegen zich aan spatten, net warm water, alleen wist hij – hij wist het – dat het bloed was en bot, en stukjes huid die zijn borst, zijn hals en zijn gezicht raakten. Hij proefde het op zijn tong. Hij vermaalde het bot tussen zijn kiezen.

Het bloed van Don Wesley. Het bot van Don Wesley.

Hij werd erdoor verblind.

Toen Jimmy een jongen was moest hij van zijn moeder zijn zusje altijd meenemen naar het zwembad. Ze was nog heel klein. Met haar magere, bleke armpjes en beentjes die uit haar petieterige badpakje staken, deed ze Jimmy aan een babybid-sprinkhaan denken. In het water maakte hij een kommetje van zijn handen en dan zei hij dat hij een kever had gevangen. Ook al was ze een meisje, ze vond het altijd prachtig om kevers te bekijken. Dan kwam ze eraan plonzen en op dat moment kneep Jimmy zijn handen samen zodat het water in haar gezicht spoot. Ze gilde het uit. Soms moest ze huilen, maar de volgende keer dat ze in het zwembad waren deed hij het weer. Jimmy maakte zichzelf wijs dat het niet erg was, want ze stonk er steeds weer in. Niet dat hij wreed was. Zij was stom, dat was het probleem.

Waar was ze nu? Veilig in bed, hoopte hij. Diep in slaap, bad hij. Ze werkte ook bij de politie. Zijn kleine zusje. Het was niet veilig. Het was niet ondenkbaar dat hij haar op een dag over

straat zou dragen. Haar slappe lichaam zou op en neer hotsen terwijl hij de hoek om scheurde, zijn knie zou over het wegdek schrapen terwijl zijn gescheurde banden als bekkens tegen elkaar sloegen.

Verderop zag Jimmy een verlicht bord: een wit veld met een rood kruis in het midden.

Het Grady Hospital.

Hij kon wel huilen. Het liefst zou hij zich op de grond laten vallen. Maar zijn last werd niet lichter. Don werd eerder zwaarder. De laatste twintig meter waren de moeilijkste van Jimmy's leven.

Een groepje zwarte mannen had zich onder het bord verzameld. Ze droegen felpaarse en groene kleren. Hun strakke broeken waaierden uit onder de knie, en eronder blonk wat witgelakt leer. Dikke bakkebaarden. Potloodsnorretjes. Gouden ringen aan hun vingers. Een paar meter verderop stonden Cadillacs geparkeerd. Op dit vroege uur waren de pooiers altijd voor het ziekenhuis te vinden. Ze rookten dunne sigaartjes en zagen de zon opkomen terwijl ze wachtten tot hun meiden voldoende waren opgelapt voor de ochtendspits.

Geen van hen bood hulp aan toen de twee bebloede agenten de deuren naderden. Ze stonden wezenloos toe te kijken. Hun cigarillo's bleven halverwege in de lucht hangen.

Jimmy viel tegen de glazen deuren. Iemand was vergeten ze op slot te doen. Ze klapwiekten open. Zijn knie zwenkte opzij. Hij tuimelde voorover de wachtkamer van de afdeling spoed in. De schok was als een gemene tackle. Dons heupbeen sneed in zijn borstkas. Jimmy voelde zijn ribben doorbuigen tot ze zijn hart raakten.

Hij keek op. Minstens vijftig ogenparen staarden terug. Niemand zei een woord. Ergens ver weg op de behandelafdeling ging een telefoon. Het geluid weergalmde door de vergrendelde deuren.

De Grady's. Meer dan tien jaar burgerrechten hadden geen

moer uitgehaald. De wachtkamer was nog steeds in tweeën gedeeld: zwart aan de ene kant, blank aan de andere kant. Net als de pooiers onder het bord staarden ze allemaal naar Jimmy. Naar Don Wesley. Naar de rivier van bloed die onder hen wegstroomde.

Jimmy lag nog steeds boven op Don. Het tafereel had iets obsceens: de ene man boven op de andere. De ene agent boven op de andere. Niettemin legde Jimmy voorzichtig zijn hand om Dons gezicht. Niet aan de kant waar het openlag, maar aan de kant die nog steeds op zijn collega leek.

‘Het komt goed,’ kreeg Jimmy er met moeite uit, ook al wist hij dat het niet goed kwam. Dat het nooit meer goed zou komen. ‘Rustig maar.’

Don hoestte.

Jimmy’s maag draaide zich om toen hij dat geluid hoorde. Hij was ervan overtuigd geweest dat de man dood was. ‘Ga hulp halen,’ zei hij tegen de wachtenden, maar hij kon alleen fluisteren, met een smekend meisjesstemmetje dat uit zijn eigen mond kwam. ‘Laat iemand hulp halen.’

Don kreunde. Hij probeerde iets te zeggen. Zijn hele wang was verdwenen. Jimmy zag zijn tong tussen tanden en verbrijzeld bot hangen.

‘Het komt goed.’ Jimmy’s stem was nog steeds een hoge fluittoon. Hij keek weer op. Niemand die zijn blik beantwoordde. Verpleegsters waren er niet. Artsen ook niet. Niemand ging hulp halen. Niemand nam die stomme telefoon op.

Weer kreunde Don. Zijn tong gleed slap langs zijn kaak naar buiten.

‘Het komt goed,’ herhaalde Jimmy. Tranen stroomden over zijn gezicht. Hij was misselijk en duizelig. ‘Alles komt goed.’

Don hapte naar adem, alsof hij verrast was. Hij hield de lucht een paar tellen lang in zijn longen en liet toen een zacht, onheilspellend gekreun horen. Jimmy voelde het geluid na-

trillen in zijn borst. Dons adem rook wrang: de lucht van een ziel die het lichaam verlaat. Het was niet zozeer dat de kleur uit hem wegtrok, het was eerder alsof een kan zich vulde met koude karnemelk. Zijn lippen kregen een aardse, macabere blauwtint. De tl-lampen trokken witte strepen over het dof-groen van zijn irissen.

Jimmy voelde iets duisters door zich heen gaan. Het greep hem bij zijn keel en stak toen langzaam zijn ijzige vingers in zijn borstkas. Hij moest lucht hebben en opende zijn mond, maar klemde hem meteen weer dicht uit angst dat Dons geest in hem zou varen.

Ergens ging de telefoon nog steeds over.

‘Shi-it,’ klonk het schorre gebrom van een oude vrouw. ‘Nou krijg ik die dokter nooit meer te zien.’

DAG EEN

Maandag

EEN

Maggie Lawson was boven in haar slaapkamer toen ze de telefoon hoorde overgaan in de keuken. Ze keek op haar horloge. Een telefoontje zo vroeg in de ochtend voorspelde weinig goeds. Via de achtertrap stegen geluiden uit de keuken op: de klik waarmee de hoorn van de haak werd genomen. Het zachte gemurmel van haar moeders stem. De scherpe tik waarmee het telefoonsnoer tegen de vloer sloeg terwijl ze door de keuken heen en weer liep.

In het linoleum waren grijze zigzaglijnen uitgesleten van de ontelbare keren dat Delia Lawson door de keuken had gעיjsbeerd als ze weer eens slecht nieuws te horen kreeg.

Het gesprek duurde niet lang. Delia hing op. De luide klik weergalmde tot aan de dakspanten. Maggie kende elk geluid van het oude huis. Haar hele leven al had ze zijn stemmingen bestudeerd. Vanuit haar eigen kamer kon ze haar moeder volgen als ze in de keuken bezig was: de koelkast die werd geopend en weer gesloten. Een kastdeurtje dat werd dichtgeklapt. Eieren die boven een kom gebroken werden. De knip van haar duim tegen de aansteker voor de zoveelste sigaret.

Maggie wist precies hoe het zou gaan. Zolang ze zich kon herinneren speelde Delia de slechtnieuwstroef al uit. Een tijdlang zou ze zich inhouden, maar dan – vanavond, morgen of misschien over een week – zou ze het op ruzie met Maggie aansturen, en zodra Maggie haar mond opendeed om te reageren, zou haar moeder haar kaarten op tafel leggen: ze liep achter met de elektriciteitsrekening, het aantal diensten dat ze draaide in het restaurant was teruggebracht, de auto was aan

een nieuwe versnellingsbak toe, en nu maakte Maggie het nog erger door een grote mond op te zetten en Jezus, kon ze haar moeder niet even met rust laten?

Verslagen. De deler wint.

De strijkplank knerpte toen Maggie hem dichtklapte. Voorzichtig stapte ze om stapels gevouwen wasgoed heen. Ze was die ochtend al om vijf uur opgestaan om voor het hele gezin te strijken. Sisyphus in ochtendjas, dat was ze. Ze hadden allemaal een of ander uniform. Lilly droeg blauw-groen geruite rokken en gele overhemden naar school. Van Jimmy en Maggie waren de donkerblauwe broeken en dito overhemden met lange mouwen van het Atlanta Police Department. Delia had synthetische groene jasshorten van het restaurant. En als ze allemaal thuiskwamen, trokken ze hun gewone kleren aan, wat betekende dat Maggie elke dag voor acht in plaats van vier mensen aan het wassen en strijken was.

Ze klaagde alleen als niemand haar hoorde.

Uit Lilly's kamer klonk gekras toen ze de naald op een plaat liet vallen. Maggie klemde haar kiezen op elkaar. *Tapestry*. Lilly draaide die elpee helemaal grijs.

Nog niet zo lang geleden hielp Maggie Lilly elke ochtend met aankleden voor ze naar school ging. 's Avonds bladerden ze het tijdschrift *Brides* door en knipten foto's uit voor hun droomhuwelijk. Dat alles was vóór Lilly dertien werd en haar leven in een eeuwigdurend visioen van eeuwig wisselende tinten veranderde, net als dat van Carole King.

Ze verwachtte elk moment dat Jimmy op de muur zou bonzen en tegen Lilly zou roepen dat ze die klereherrie uit moest zetten, maar toen bedacht ze dat haar broer een extra nachtdienst draaide. Maggie keek uit het raam. Jimmy's auto stond niet op de oprit. Het bedrijfsbusje van de buurman was er ook niet, wat ongebruikelijk was. Ze vroeg zich af of hij ook nachtdienst had. En meteen berispte ze zichzelf, want het ging haar niks aan wat de buurman deed.

Tijd om naar beneden te gaan voor het ontbijt. Terwijl ze de trap afliep, trok Maggie de schuimrollers uit haar haar. Precies op het midden van de trap bleef ze even staan. De akoestische vrijhaven. *Tapestry* stierf weg. Er klonk geen enkel geluid uit de keuken. Als ze het goed timede, had Maggie soms een volle minuut stilte daar op de trap. De rest van de dag zou zich geen enkel moment meer voordoen waarop ze zo alleen was.

Voor ze doorliep, ademde ze diep in en liet de lucht weer langzaam ontsnappen.

Het oude victoriaanse huis was ooit imposant geweest, maar van zijn vroegere glorie was niets meer over. Uit de gevelbeplating waren hele happen verdwenen. Stukken verrot hout hingen als vleermuizen van de daklijsten. De ramen rammelden bij het geringste briesje. Als het regende stroomde er een beek door het souterrain. Er was geen contactdoos in huis waar geen zwart waas omheen zat getatoeëerd ten gevolge van prutswerk en slechte zekeringen.

Het was vochtig in de keuken, ook al was het winter. Ongeacht het seizoen rook het er altijd naar gebakken spek en sigaretten. De bron van beide stond bij het fornuis. Met kromme rug vulde Delia het filterapparaat. Als Maggie aan haar moeder dacht, zag ze deze keuken voor zich: de vale avocadogroene apparatuur, het gebarsten gele linoleum op de vloer, de zwarte schroeiranden op het gelamineerde aanrechtblad van de sigaretten die haar vader er altijd op legde.

Zoals gewoonlijk was Delia nog eerder opgestaan dan Maggie. Niemand wist wat Delia deed zo vroeg in de ochtend. Waarschijnlijk vervloekte ze God omdat ze weer wakker was geworden in hetzelfde huis met dezelfde problemen. Er gold een ongeschreven regel, namelijk dat je niet beneden kwam voor je het geluid hoorde van eieren die werden geklutst in een kom. Delia maakte altijd een uitgebreid ontbijt, een overblijfsel uit haar jeugd tijdens de Depressie, toen het ontbijt soms het enige maal van de dag was.

‘Lilly al wakker?’ Zonder zich om te draaien wist Delia dat Maggie was binnengekomen.

‘Voorlopig wel, ja. Kan ik iets doen?’ bood Maggie aan, zoals elke ochtend.

‘Nee.’ Delia prikte met een vork in het spek. ‘De oprit hiernaast is leeg.’

Maggie wierp een blik uit het raam, alsof ze niet allang wist dat Lee Grants busje niet op zijn vaste plek stond.

‘Straks gaan er weer meiden op alle mogelijke en onmogelijke tijden dat huis in en uit,’ zei Delia.

Maggie leunde tegen het aanrecht. Delia maakte een uitgeputte indruk. Zelfs haar vlassige bruine haar wilde niet opgestoken blijven. Ze draaiden allemaal extra diensten zodat Lilly naar een particuliere school kon gaan. Ze moesten er niet aan denken dat ze met een bus naar het getto aan de andere kant van de stad werd vervoerd. Ze hadden nog vier jaar schoolgeld, studieboeken en uniformen voor de boeg tot Lilly eindexamen deed. Maggie betwijfelde of haar moeder het zo lang volhield.

Delia was er als kind bij geweest toen haar vader zich door het hoofd schoot omdat hij het familiebedrijf was kwijtgeraakt. Haar moeder had zich al vroeg met haar pachtboerderij het graf in gewerkt. Ze had haar twee broers aan polio verloren. Ze moest ongetwijfeld gedacht hebben dat ze de hoofdprijs had gewonnen toen ze met Hank Lawson trouwde. Hij droeg een pak, had een goede baan en een mooie auto, maar toen keerde hij zo getraumatiseerd terug uit Okinawa dat hij sindsdien om de haverklap in een psychiatrische inrichting moest worden opgenomen.

Maggie wist maar weinig over haar vader, hoewel hij duidelijk zijn best had gedaan om tussen de ziekenhuisopnamen door iets van zijn leven te maken. Na Lilly's geboorte installeerde hij de schommel in de achtertuin. Op een keer stuitte hij in de ijzerhandel op een partij grijze verf die in de uitver-

koop was, waarop hij in anderhalf etmaal zonder te pauzeren alle kamers van het huis in de kleur van een vliegdekschip schilderde. In het weekend maaide hij het gazon onder het genot van een sixpack goedkoop bier, en liet de maaier staan op de plek waar hij zijn laatste slok had genomen. Toen het een keer sneeuwde terwijl Maggie keelontsteking had, bracht hij haar sneeuw in een tupperwarebak zodat ze er in de badkamer mee kon spelen.

‘Jezus, Maggie.’ Delia tikte met de vork tegen de koekenpan. ‘Heb je niks te doen?’

Maggie pakte een stapel borden en bestek van het aanrecht en nam die mee naar de eetkamer. Lilly zat al aan tafel, wonderbaarlijk genoeg over een studieboek gebogen. Het afgelopen jaar hadden ze de dertienjarige Lilly niet zozeer tot vrouw zien ontluiken als wel eindeloos auditie zien doen voor een rol in *The Exorcist*.

Toch liet Maggie niet alle hoop voor haar zusje varen. ‘Heb je lekker geslapen?’

‘Fantastisch.’ Lilly sloeg haar vingers om haar voorhoofd bij wijze van saluut aan het boek. Haar haar zat in een losse paardenstaart. Het was kastanjebruin, ergens tussen het vaalbruin van Delia en Maggies donkerder tint in.

‘Fantastisch klinkt niet slecht.’ Maggie zette een bord naast Lilly’s elleboog. Ze stootte haar aan met haar heup. ‘Wat ben je aan het leren?’ Weer stootte ze haar aan. En toen nog een keer. Toen Lilly niet reageerde, zong ze het begin van ‘I Feel the Earth Move’, en liet elke pauze met een heupstoot gepaard gaan.

‘Kappen!’ Lilly liet haar hoofd nog verder voorover hangen. Haar neus raakte praktisch het boek.

Maggie boog zich over de tafel heen om ook de andere kant te dekken. Ze wierp weer een blik op Lilly, die al vanaf het moment dat ze de kamer was binnengekomen naar dezelfde plek op de pagina had zitten staren.

‘Kijk me eens aan,’ zei Maggie.

‘Ik ben aan het leren.’

‘Kijk me aan.’

‘Ik heb een proefwerk.’

‘Je hebt mijn make-up weer gepikt.’

Lilly keek op. Ze leek net Cleopatra, zo dik had ze haar ogen aangezet.

‘Schatje, je bent zo al heel mooi,’ zei Maggie zachtjes. ‘Je hebt die troep niet nodig.’

Lilly rolde met haar ogen.

Maggie deed een nieuwe poging. ‘Je snapt niet wat voor signaal je aan jongens afgeeft als je op jouw leeftijd al make-up op hebt.’

‘Dat zal jij weten.’

Maggie legde haar hand op de tafel. Ze vroeg zich af wanneer haar lieve kleine zusje zich die giftige blik had aangemeten.

De keukendeur zwaaide open. Delia’s handen en armen gingen schuil onder borden met pannenkoeken, eieren, spek en broodjes. ‘Je krijgt twee seconden om die troep van je gezicht te wassen voor ik je vaders riem pak.’ Lilly stoof de kamer uit. Delia zette de borden een voor een met een klap op tafel. ‘Zie je nou wat je haar leert?’

‘Waarom zou ik...’

‘Geen grote mond graag.’ Delia diepte een pakje sigaretten uit haar schort op. ‘Je bent tweeëntwintig, Margaret. Waarom heb ik het gevoel dat ik twee pubers onder m’n dak heb?’

‘Drieëntwintig,’ was het enige wat Maggie hierop te zeggen had.

Delia stak een sigaret op en blies de rook sissend tussen haar tanden door. ‘Drieëntwintig,’ zei ze Maggie na. ‘Op jouw leeftijd was ik getrouwd en had ik twee kinderen.’

Maggie bedwong de neiging haar moeder te vragen hoe dat zo gekomen was.